

---

*Άλγεβρα Boole και  
Λογικές Πύλες*

---

# Βασικοί Ορισμοί

---

Δυαδικός Τελεστής (Binary Operator): σε κάθε ζεύγος από το  $\Sigma$  αντιστοιχίζει ένα στοιχείο του  $\Sigma$ .

Συνηθισμένα Αξιώματα  $(\alpha, \beta, \gamma, 0) \in \Sigma, \otimes, \cdot$  δυαδικοί τελεστές :

1. Κλειστότητα ως προς δυαδικό τελεστή:  $\alpha \otimes \beta \in \Sigma$
2. Προσεταιριστικός Νόμος:  $(\alpha \otimes \beta) \otimes \gamma = \alpha \otimes (\beta \otimes \gamma)$
3. Αντιμεταθετικός Νόμος:  $\alpha \otimes \beta = \beta \otimes \alpha$
4. Ουδέτερο Στοιχείο:  $\alpha \otimes 0 = 0 \otimes \alpha = \alpha$
5. Αντίστροφο:  $\alpha \otimes \alpha' = 0$
6. Επιμεριστικός Νόμος:  $\alpha \cdot (\beta \otimes \gamma) = (\alpha \cdot \beta) \otimes (\alpha \cdot \gamma)$

Πεδίο: σύνολο στοιχείων μαζί με δύο δυαδικούς τελεστές όπου ο καθένας έχει τις ιδιότητες 1 έως 5 και που και οι δύο μαζί έχουν την ιδιότητα 6.

# Παράδειγμα: Πεδίο Πραγματικών Αριθμών

---

Σύνολο: πραγματικών αριθμών Δυαδικοί τελεστές: +, ·

+ ορίζει την πρόσθεση

Ουδέτερο στοιχείο πρόσθεσης: 0

Αντίστροφο (-α) ορίζει την αφαίρεση

· ορίζει τον πολλαπλασιασμό

Ουδέτερο στοιχείο πολλαπλασιασμού: 1

Αντίστροφο (1/α) ορίζει τη διαίρεση

Επιμεριστικός νόμος:  $\alpha \cdot (\beta + \gamma) = \alpha \cdot \beta + \alpha \cdot \gamma$

# Αξιοματικός Ορισμός Άλγεβρας Boole

---

Άλγεβρα Boole: είναι μία αλγεβρική δομή πάνω σε ένα σύνολο στοιχείων  $B$  μαζί με τους δυαδικούς τελεστές  $+$ ,  $\cdot$ , αρκεί να ικανοποιούνται τα παρακάτω αξιώματα (Huntington) :

1. Κλειστή ως προς τελεστή  $+$ ,  $\cdot$  :  $\alpha + \beta, \alpha \cdot \beta \in B$
2. Αντιμεταθετική ως προς  $+$ ,  $\cdot$  :  $\alpha + \beta = \beta + \alpha, \alpha \cdot \beta = \beta \cdot \alpha$
3. Ουδέτερο Στοιχείο  $0(+)$ ,  $1(\cdot)$ :  $\alpha + 0 = \alpha, \alpha \cdot 1 = \alpha$
4. Συμπλήρωμα ως προς  $+$ ,  $\cdot$  :  $\alpha + \alpha' = 1, \alpha \cdot \alpha' = 0$
5. Επιμεριστική ως προς  $+$ ,  $\cdot$  :  $\alpha \cdot (\beta + \gamma) = (\alpha \cdot \beta) + (\alpha \cdot \gamma), \alpha + (\beta \cdot \gamma) = (\alpha + \beta) \cdot (\alpha + \gamma)$
6. Υπάρχουν τουλάχιστον δύο στοιχεία  $\alpha, \beta \in B$  με  $\alpha \neq \beta$ .

# Διαφορές με συνήθη Άλγεβρα

---

1. Τα αξιώματα Huntington δεν περιλαμβάνουν τον προσεταιριστικό νόμο που όμως αποδεικνύεται ότι ισχύει.
2. Ο επιμεριστικός νόμος του  $+$  ως προς τον  $\cdot$  ισχύει για την άλγεβρα Boole αλλά όχι για την συνήθη άλγεβρα.
3. Η άλγεβρα Boole δεν έχει προσθετικά ή πολλαπλασιαστικά αντίστροφα άρα δεν υπάρχει αφαίρεση - διαίρεση.
4. Το συμπλήρωμα δεν υπάρχει στην συνήθη άλγεβρα.
5. Η συνήθης άλγεβρα ασχολείται με το απειροσύνολο των πραγματικών. Η Boole έχει δύο στοιχεία, τα 0, 1.

*Ανάλογα με την επιλογή των στοιχείων του  $B$  και των κανόνων λειτουργίας των τελεστών μπορούμε να σχηματίσουμε πολλές άλγεβρες Boole.*

# Η δίτιμη άλγεβρα Boole

---

- Σύνολο στοιχείων:  $B = \{0, 1\}$
- Δυαδικοί τελεστές:  $+$  (λογική πράξη Η),  $\cdot$  (λογική πράξη ΚΑΙ), και τελεστής συμπληρώματος (λογική πράξη ΟΧΙ)

$x$	$y$	$x \cdot y$
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

$x$	$y$	$x + y$
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

$x$	$x'$
0	1
1	0

- Ισχύουν τα αξιώματα Huntington

# Η δίτιμη άλγεβρα Boole

$x$	$y$	$z$	$y + z$	$x \cdot (y + z)$	$x \cdot y$	$x \cdot z$	$(x \cdot y) + (x \cdot z)$
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	1	0	0	0	0
0	1	0	1	0	0	0	0
0	1	1	1	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	1	0	1	1
1	1	0	1	1	1	0	1
1	1	1	1	1	1	1	1

1. Η κλειστότητα προφανώς ισχύει.
2. Τα ουδέτερα στοιχεία είναι 0 για το + και 1 για το  $\cdot$  : ( $0+0=0$ ,  $0+1=1+0=1$ ) και ( $1 \cdot 1=1$ ,  $1 \cdot 0=0 \cdot 1=0$ )
3. Οι αντιμεταθετικοί νόμοι είναι προφανείς από τη συμμετρία.
4. Ο επιμεριστικός νόμος φαίνεται από τον πίνακα
5. Από τον πίνακα συμπληρώματος έχουμε  $x+x'=1$ :  $0+0'=0+1=1$ ,  $1+1'=1+0=1$  και  $x \cdot x'=0$ :  $0 \cdot 0'=0 \cdot 1=0$ ,  $1 \cdot 1'=1 \cdot 0=0$
6. Η άλγεβρα έχει τουλάχιστον 2 στοιχεία αφού  $1 \neq 0$ .

$B = \{0, 1\}$

$x$	$y$	$x'$	$xy$	$x+y$
0	0	1	0	0
0	1	1	0	1
1	0	0	0	1
1	1	0	1	1

# Βασικά θεωρήματα και ιδιότητες

**Δυϊσμός:** Ότι ισχύει από τα αξιώματα Huntington για το  $+$  ( $\cdot$ ) μπορεί να προκύψει από το  $\cdot$  ( $+$ ) με εναλλαγή τελεστών και ουδέτερων στοιχείων.

Μια αληθής αλγεβρική έκφραση παραμένει αληθής αν εναλλάξω τελεστές και ουδέτερα στοιχεία (ΚΑΙ-Η, 0-1)

## ΠΙΝΑΚΑΣ 2-1

### Αξιώματα και θεωρήματα της άλγεβρας Boole

Αξίωμα 2	(a) $x + 0 = x$	(b) $x \cdot 1 = x$
Αξίωμα 5	(a) $x + x' = 1$	(b) $x \cdot x' = 0$
Θεώρημα 1	(a) $x + x = x$	(b) $x \cdot x = x$
Θεώρημα 2	(a) $x + 1 = 1$	(b) $x \cdot 0 = 0$
Θεώρημα 3, (δύο αρνήσεις)	$(x')' = x$	
Αξίωμα 3, αντιμεταθετική	(a) $x + y = y + x$	(b) $xy = yx$
Θεώρημα 4, προσεταιριστική	(a) $x + (y + z) = (x + y) + z$	(b) $x(yz) = (xy)z$
Αξίωμα 4, επιμεριστική	(a) $x(y + z) = xy + xz$	(b) $x + yz = (x + y)(x + z)$
Θεώρημα 5, De Morgan	(a) $(x + y)' = x' y'$	(b) $(xy)' = x' + y'$
Θεώρημα 6, απορρόφηση	(a) $x + xy = x$	(b) $x(x + y) = x$

Τα θεωρήματα αποδεικνύονται:

- (α) με χρήση των αξιωμάτων και των θεωρημάτων που έχουν ήδη αποδειχθεί, ή
- (β) με τη βοήθεια των πινάκων αλήθειας



# Απόδειξη Θεωρημάτων

---

Θεώρημα 1a:  $x+x=x$

$$x+x =$$

$$(x+x) \cdot 1 =$$

$$\text{αξίωμα } a \cdot 1 = a$$

$$(x+x) \cdot (x+x') =$$

$$\text{αξίωμα } a+a' = 1$$

$$x+xx' =$$

$$\text{αξίωμα } a+bc = (a+b)(a+c)$$

$$x+0 =$$

$$\text{αξίωμα } a \cdot a' = 0$$

$$x$$

$$\text{αξίωμα } a+0 = a$$

# Απόδειξη Θεωρημάτων

---

Θεώρημα 1b:  $x \cdot x = x$  (δυσκό του 1a)

$x \cdot x =$

$$xx+0 =$$

$$\text{αξίωμα } a+0 = a$$

$$xx+xx' =$$

$$\text{αξίωμα } a \cdot a' = 0$$

$$x(x+x') =$$

$$\text{αξίωμα } a(b+c) = ab+ac$$

$$x \cdot 1 =$$

$$\text{αξίωμα } a+a' = 1$$

$$x$$

$$\text{αξίωμα } a \cdot 1 = a$$

# Απόδειξη Θεωρημάτων

---

Θεώρημα 2a:  $x+1=1$

$x+1 =$

$$1 \cdot (x+1) =$$

αξίωμα  $a \cdot 1 = a$

$$(x+x') \cdot (x+1) =$$

αξίωμα  $a+a' = 1$

$$x+x' \cdot 1 =$$

αξίωμα  $a+bc = (a+b) \cdot (a+c)$

$$x+x' =$$

αξίωμα  $a \cdot 1 = a$

$$1$$

αξίωμα  $a+a' = 1$

Θεώρημα 2b:  $x \cdot 0=0$  (δυσικό του 2a)

# Απόδειξη Θεωρημάτων

---

Θεώρημα 6a:  $x+xy=x$

$x+xy =$

$$x \cdot 1 + x \cdot y =$$

$$\text{αξίωμα } a \cdot 1 = a$$

$$x \cdot (1+y) =$$

$$\text{αξίωμα } a(b+c) = ab+ac$$

$$x \cdot (y+1) =$$

$$\text{αξίωμα } a+b = b+a$$

$$x \cdot 1 =$$

$$\text{θεώρημα } a+1 = 1$$

$$x$$

$$\text{αξίωμα } a \cdot 1 = a$$

Θεώρημα 6b:  $x \cdot (x+y) = x$  (δυσικό του 6a)

# Προτεραιότητα Τελεστών

---

1. Παρένθεση
2. ΌΧΙ
3. ΚΑΙ
4. Η

## Παραδείγματα

$(x + y)'$  :      1) υπολογίζουμε το  $x + y$ .  
                         2) παίρνουμε το συμπλήρωμα του αποτελέσματος.

$x'y'$          :      1) παίρνουμε τα συμπληρώματα των  $x$  και  $y$ .  
                         2) παίρνουμε το ΚΑΙ των συμπληρωμάτων.

# Συναρτήσεις Boole

**Συνάρτηση:** Έκφραση από δυαδικές μεταβλητές, τους δύο δυαδικούς τελεστές Η και ΚΑΙ, τον τελεστή ΌΧΙ, παρενθέσεις και ένα ίσον.

$F_1 = xyz'$  είναι 1 μόνο αν  $x=y=1, z=0$ .

x	y	z	$F_1$	$F_2$	$F_3$	$F_4$
0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	0	1	1	1
0	1	0	0	0	0	0
0	1	1	0	0	1	1
1	0	0	0	1	1	1
1	0	1	0	1	1	1
1	1	0	1	1	0	0
1	1	1	0	1	0	0

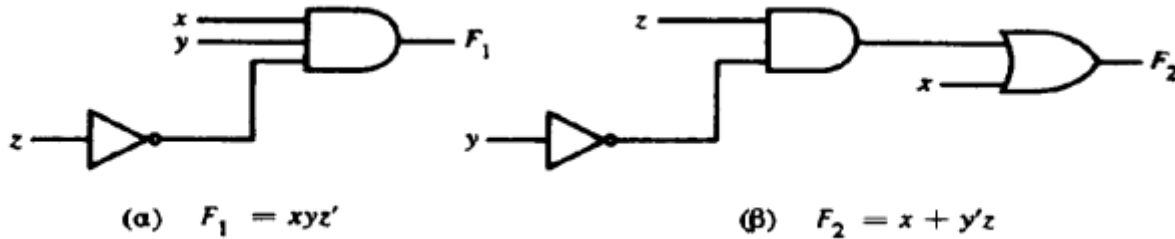
$$F_1 = xyz' \quad F_2 = x + y'z$$

$$F_3 = x'y'z + x'yz + xy'$$

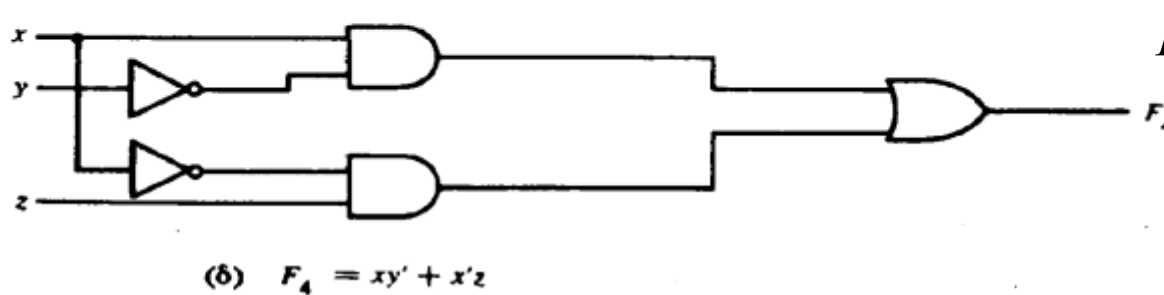
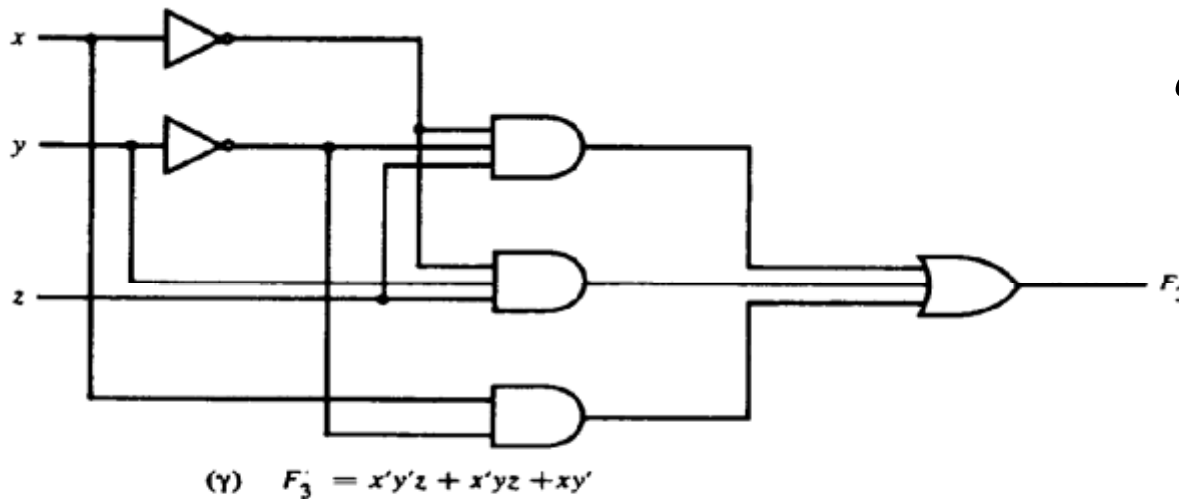
$$F_4 = xy' + x'z$$

~~Η  $F_4$  είναι ίδια με την  $F_3 \Rightarrow$  Υπάρχουν πολλές εκφράσεις για μια συνάρτηση~~

# Υλοποίηση Συναρτήσεων Boole



Εφόσον οι  $F_3, F_4$  είναι ίσες και το κύκλωμα για την  $F_4$  είναι μικρότερο συμφέρει να βρούμε τις απλούστερες εκφράσεις με χρήση αλγεβρικών μετασχηματισμών (ελαχιστοποίηση παραγόντων - όρων)



Παράγοντας  $\hat{\mathbf{I}}$  είσοδος πύλης

Όρος  $\hat{\mathbf{I}}$  πύλη

# Απλοποίηση Συναρτήσεων Boole

---

Εύρεση απλούστερων εκφράσεων μιας συνάρτησης με χρήση αλγεβρικών μετασχηματισμών.

## Παράδειγμα

$$\begin{aligned}F_3 &= x'y'z + x'yz + xy' \\ &= x'z(y' + y) + xy' \\ &= x'z1 + xy' \\ &= x'z + xy' \\ &= F_4\end{aligned}$$



# Απλοποίηση Συναρτήσεων Boole

---

Να απλοποιηθεί η παράσταση:

$$1\text{AE } [(x' + z)' \cdot y] + [(x + y) \cdot z] =$$

# Απλοποίηση Συναρτήσεων Boole

---

$$1\text{AE } \underbrace{[(x' + z)'] \cdot y}_{\text{}} + [(x + y) \cdot z] =$$

$$2\text{AE } [(x')' \cdot z' \cdot y] +$$

# Απλοποίηση Συναρτήσεων Boole

---

$$1\text{AE } [(x' + z)' \cdot y] + [(x + y) \cdot z] =$$

$$2\text{AE } \underbrace{[(x')' \cdot z' \cdot y]} + \underbrace{[x \cdot z + y \cdot z]}$$

# Απλοποίηση Συναρτήσεων Boole

---

$$1\text{AE } [(x' + z)' \cdot y] + [(x + y) \cdot z] =$$



$$2\text{AE } [(x')' \cdot z' \cdot y] + [x \cdot z + y \cdot z] =$$



$$3\text{AE } (x \cdot z' \cdot y) + (x \cdot z + y \cdot z) =$$

# Απλοποίηση Συναρτήσεων Boole

---

$$1\text{Æ } [(x' + z)' \cdot y] + [(x + y) \cdot z] =$$

$$2\text{Æ } [(x')' \cdot z' \cdot y] + [x \cdot z + y \cdot z] =$$

$$3\text{Æ } (x \cdot z' \cdot y) + (x \cdot z + y \cdot z) =$$

$$4\text{Æ } x \cdot y \cdot z' + x \cdot z + y \cdot z$$

# Συμπλήρωμα Συνάρτησης Boole

---

- Το συμπλήρωμα  $F'$  μιας συνάρτησης  $F$  είναι η συνάρτηση εκείνη που ισούται με 0 όταν  $F = 1$  και 1 όταν  $F = 0$ .
- Το συμπλήρωμα μιας συνάρτησης προκύπτει εφαρμόζοντας τα γενικευμένα θεωρήματα DeMorgan

$$(A + B + C + D + \dots + F)' = A' B' C' D' \dots F'$$

$$(ABCD\dots F)' = A' + B' + C' + D' + \dots + F'$$

εάν αλλάξουμε τα ΚΑΙ με τα Η και συμπληρώσουμε κάθε παράγοντα.

- Το συμπλήρωμα προκύπτει εύκολα εάν πάρουμε το δυϊκό της συνάρτησης και συγχρόνως το συμπλήρωμα κάθε παράγοντα.

# Ελαχιστόροι και Μεγιστόροι

---

Minterm (Ελαχιστόρος) : Το ΚΑΙ n μεταβλητών στην κανονική ή συμπληρωματική τους μορφή.

Παραδείγματα ελαχιστόρων με 4 μεταβλητές:

$$x y z w, \quad x' y z' w, \quad x y' z w$$

Maxterm (Μεγιστόρος) : Το Η' n μεταβλητών στην κανονική ή συμπληρωματική τους μορφή.

Παραδείγματα μεγιστόρων με 4 μεταβλητές:

$$x + y + z + w, \quad x' + y + z' + w, \quad x + y' + z + w$$

# Ελαχιστόροι και Μεγιστόροι

x	y	z	Ελαχιστόροι		Μεγιστόροι	
			Όρος	Ονομασία	Όρος	Ονομασία
0	0	0	$x'y'z'$	$m_0$	$x + y + z$	$M_0$
0	0	1	$x'y'z$	$m_1$	$x + y + z'$	$M_1$
0	1	0	$x'yz'$	$m_2$	$x + y' + z$	$M_2$
0	1	1	$x'yz$	$m_3$	$x + y' + z'$	$M_3$
1	0	0	$xy'z'$	$m_4$	$x' + y + z$	$M_4$
1	0	1	$xy'z$	$m_5$	$x' + y + z'$	$M_5$
1	1	0	$xyz'$	$m_6$	$x' + y' + z$	$M_6$
1	1	1	$xyz$	$m_7$	$x' + y' + z'$	$M_7$

Για  $n$  μεταβλητές έχουμε  $2^n$  ελαχιστόρους και μεγιστόρους. Οι μεταβλητές έχουν ανεστραμμένες τιμές στους αντίστοιχους ελαχιστόρους / μεγιστόρους

Κάθε ελαχιστόρος είναι το συμπλήρωμα του αντίστοιχου μεγιστόρου και αντίστροφα, π.χ.  $m_0 = x'y'z'$ ,  $M_0 = x + y + z$



# Ελαχιστόροι και Μεγιστόροι

---

<u>x</u>	<u>y</u>	<u>z</u>	<u>F</u>	<u>F'</u>
0	0	0	1	0
0	0	1	1	0
0	1	0	0	1
0	1	1	0	1
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	1	0	1	0
1	1	1	1	0

$$F = \Sigma(0, 1, 4, 6, 7)$$

$$F' = \Sigma(2, 3, 5)$$



Όσοι ελαχιστόροι λείπουν από την F  
υπάρχουν στην συμπληρωματική της  
F'

# Κανονικές Μορφές

---

Ιδιότητα: Οποιαδήποτε συνάρτηση μπορεί να εκφραστεί ως άθροισμα ελαχιστόρων ή γινόμενο μεγιστόρων.

$$F_1 = x'y'z + xy'z' + xyz \quad \begin{cases} F_1 = m_1 + m_4 + m_7 & F_1' = m_0 + m_2 + m_3 + m_5 + m_6 \\ F_1 = M_0 M_2 M_3 M_5 M_6 & F_1' = M_1 M_4 M_7 \end{cases}$$

x	y	z	Συνάρτηση $f_1$	Συνάρτηση $f_2$
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	0	0
0	1	1	0	1
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	1	0	0	1
1	1	1	1	1

Οι συναρτήσεις Boole που είναι εκφρασμένες ως άθροισμα ελαχιστόρων ή ως γινόμενο μεγιστόρων λέμε ότι είναι σε κανονική μορφή.

---

# Συνάρτηση Boole σε Άθροισμα Ελαχιστόρων

---

1. Αναπτύσσουμε τη συνάρτηση σε άθροισμα γινομένων.
2. Συμπληρώνουμε κάθε γινόμενο με τις μεταβλητές που λείπουν πολ/ζοντας με μία παράσταση  $(x + x')$  για κάθε μεταβλητή που λείπει.

ή εναλλακτικά

1. Κατασκευάζουμε τον πίνακα αλήθειας της συνάρτησης κατ'ευθείαν από την αλγεβρική έκφραση.
2. Παίρνουμε τους ελαχιστόρους από τον πίνακα αλήθειας.

## Παράδειγμα

$$\begin{aligned} F &= A + B'C \\ &= A(B + B')(C + C') + (A + A')B'C \\ &= ABC + ABC' + AB'C + AB'C' + AB'C + A'B'C \\ &= A'B'C + AB'C' + AB'C + ABC' + ABC \\ &= m_1 + m_4 + m_5 + m_6 + m_7 = \Sigma(1, 4, 5, 6, 7) \end{aligned}$$

# Συνάρτηση Boole σε Γινόμενο Μεγιστόρων

---

1. Αναπτύσσουμε τη συνάρτηση σε γινόμενο αθροισμάτων χρησιμοποιώντας τον επιμεριστικό κανόνα:  $x + yz = (x + y)(x + z)$ .
2. Συμπληρώνουμε κάθε άθροισμα με τις μεταβλητές που λείπουν προσθέτοντας τον όρο  $(xx')$  για κάθε μεταβλητή που λείπει.

ή εναλλακτικά

1. Κατασκευάζουμε τον πίνακα αλήθειας της συνάρτησης κατ'ευθείαν από την αλγεβρική έκφραση.
2. Παίρνουμε τους μεγιστόρους από τον πίνακα αλήθειας.

## Παράδειγμα

$$\begin{aligned} F &= xy + x'z = (xy + x'z)(x + x') = (x + x')(y + x')(x + z)(y + z) \\ &= (x' + y)(x + z)(y + z) = (x' + y + zz')(x + z + yy')(y + z + xx') \\ &= (x' + y + z)(x' + y + z')(x + y + z)(x + y' + z)(x + y + z)(x' + y + z) \\ &= (x + y + z)(x + y' + z)(x' + y + z)(x' + y + z') = \\ &= M_0 M_2 M_4 M_5 = \Pi(0, 2, 4, 5) \end{aligned}$$

# Μετατροπή μεταξύ Κανονικών Μορφών

Βήματα μετατροπής από άθροισμα ελαχιστόρων σε γινόμενο μεγιστόρων:

1. Εκφράζω την  $F$  σε άθροισμα ελαχιστόρων. Έστω  $F(A,B,C)=\Sigma(1,4,5,6,7)$ .
2. Βρίσκω την  $F'=\Sigma(0,2,3)=m_0+m_2+m_3$ .
3. Βρίσκω την  $F''$  ως εξής:  $F''=(m_0+m_2+m_3)'=m_0'm_2'm_3'=M_0M_2M_3=\Pi(0,2,3)$

**Πίνακας Αληθείας για την  $F = xy + x'z$**

$x$	$y$	$z$	$F$
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	0
1	1	0	1
1	1	1	1

$$F(x,y,z)=\Sigma(1,3,6,7)$$

$$F(x,y,z)=\Pi(0,2,4,5)$$

Για να μετατρέψουμε τη μία κανονική μορφή στην άλλη, εναλλάσσουμε τα σύμβολα  $\Sigma$  και  $\Pi$  και χρησιμοποιούμε εκείνους τους δείκτες που λείπουν από την αρχική μορφή.

# Πρότυπες Μορφές

---

Πρότυπες μορφές: Οι συναρτήσεις όπου οι όροι μπορούν να περιέχουν λιγότερους από  $n$  παράγοντες.

Άθροισμα γινομένων: μια έκφραση Boole που περιέχει όρους ΚΑΙ που ονομάζονται γινόμενα με έναν ή περισσότερους παράγοντες ο κάθε ένας. «Άθροισμα» λέμε το λογικό Η όλων αυτών των γινομένων.

Παράδειγμα:

$$F_1 = y' + xy + x'yz'$$

Γινόμενο Αθροισμάτων: μια έκφραση Boole που περιέχει όρους Η που ονομάζονται αθροίσματα. Κάθε άθροισμα περιέχει έναν ή περισσότερους παράγοντες. Το γινόμενο αποτελεί το λογικό ΚΑΙ των αθροισμάτων.

Παράδειγμα:

$$F_2 = x(y' + z)(x' + y + z' + w)$$

# Άλλες Λογικές Πράξεις

Για μία συνάρτηση  $n$  μεταβλητών έχουμε  $2^n$  πιθανούς συνδυασμούς και άρα  $2^n$  πιθανές εξόδους 0 ή 1. Άρα έχουμε  $2^{(2)^n}$  πιθανούς συνδυασμούς των εξόδων και ισάριθμες πιθανές συναρτήσεις.

$x$	$y$	$F_0$	$F_1$	$F_2$	$F_3$	$F_4$	$F_5$	$F_6$	$F_7$	$F_8$	$F_9$	$F_{10}$	$F_{11}$	$F_{12}$	$F_{13}$	$F_{14}$	$F_{15}$
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1
1	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1
1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Σύμβολο τελεστή			$\cdot$	$/$		$/$		$\oplus$	$+$	$\downarrow$	$\odot$	$'$	$\subset$	$'$	$\supset$	$\uparrow$	

## Κατηγορίες Συναρτήσεων:

1. Δυο σταθερές 0, 1.
2. Τέσσερις unary συμπληρώματος/μεταφοράς.
3. Δέκα συναρτήσεις με δυαδικούς τελεστές.

# AAAcc; AoytK£c; Ilpa ctc;

Ex<ppooEaBoote yaa 11 16 ouvaptnoEl&uo pEtaPllmcA>v

IU'VO.QtTJOEL; Boole	!:u oA.o tEAEOTiJ	'Ovo a	:rxoA.Lo.
$F_0 = 0$		OuottEQTJ	AU0.0LXi} O'ta8EQG 0
$F_1 =:xy$	$x \cdot y$	KAI (AND)	$x$ KAI $y$
$F_2 =xy'$	$x/y$	AJtO'tQO:rtfl	$x$ aJ..J..a 6XL $Y$
$F_3::x$		MEtO.<p0Qcl	$x$
$F =x'y$	$y/x$	AJtOtQ01tfi	$y$ CXAA0 6XL $x$
$F_5=Y$		Me'ta<poea	$y$
$F_6=xy'+x'y$	$x \oplus y$	AJtOXAELOtLX6- 'H	$x$ 'H $y$ o.J..J..6: 6XL xaL ta 0U0
$F_7=X+y$	$x +y$	'H (OR)	$x$ 'H $y$
$F_8=(X+y)'$	$x \downarrow y$	OYTE-(NOR)	OXI- 'H
$F_9=xy+x'y'$	$x \oplus y$	I000UV<J..LCX*	$x$ LO)V $y$
$F_{10}=y'$	$y'$	:Iv JtJ..i)QW a.	OXIy
$F_{11}=X+y'$	$x \oplus y'$	!:vv£rcaywyi)	Av $y$ t6te $x$
$F_{12}=x'$	$x'$	:Iv n:J..i)QCJJ a	OXIx
$F_{13}=x'+y$	$x \oplus y$	!:vve:rtayroyt1	Av $x$ t6tE $y$
$F_{14}=(xy),$	$x \downarrow y$	NAND (OXI-KAI)	OXI-KAI
$F_{15}=1$		Taut6'tf)ta	!uaotxil otaeeQa 1

\* H Looouva!J.ta ("equivalence") Uyetcn en:(ofl xat "to6tt)ta" ("equality"), "ouj.mtwot)" ("coincidence")"axoxAELonx6-0YTE" ("exclusive NOR").





tJ1  
W

"  
C-<!


tJ1

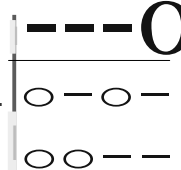
'-W


∧ O

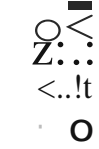
tJ1  
W


9-


! 


lo.r. 


W: 

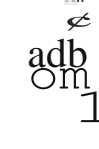
NO: 


lo( 


k. 


NO: 

Jo( 

adb 

om 

! 

! 

v w  
,W'  
? O  
∧  
d?3  
O  
G a.  
C.O.  
W?  
?

# Επέκταση σε περισσότερες Εισόδους

---

Οι πύλες εκτός από τους αντιστροφείς και τους απομονωτές μπορούν να επεκταθούν σε περισσότερες από δύο εισόδους. Βασική προϋπόθεση η λογική πράξη να είναι αντιμεταθετική και προσεταιριστική.

Οι πράξεις ΚΑΙ και Η είναι αντιμεταθετικές και προσεταιριστικές, αφού

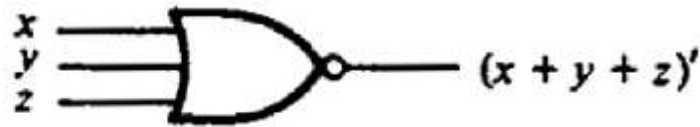
$$x + y = y + x$$

$$(x + y) + z = x + (y + z) = x + y + z$$

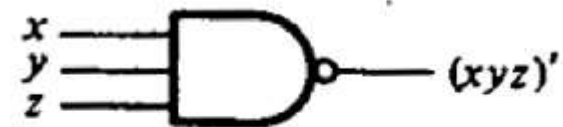
επομένως οι πύλες ΚΑΙ και Η μπορούν να επεκταθούν σε περισσότερες από δύο εισόδους.

# Επέκταση σε περισσότερες Εισόδους

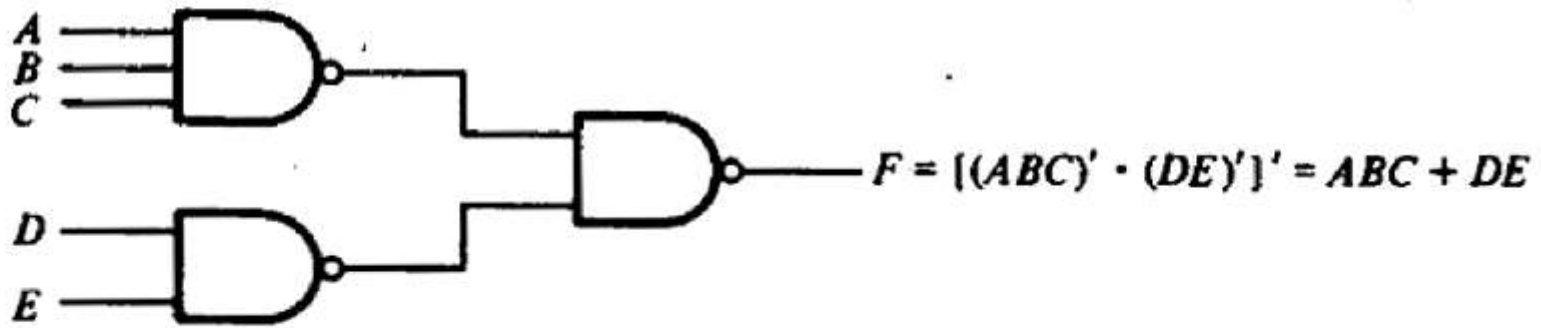
Οι πράξεις ΌΧΙ-ΚΑΙ και ΟΥΤΕ είναι αντιμεταθετικές αλλά όχι προσεταιριστικές.  
Για αυτό τις ορίζω ως:  $x \downarrow y \downarrow z = (x + y + z)'$ ,  $x \uparrow y \uparrow z = (xyz)'$



(α) Πύλη ΟΥΤΕ (NOR)  
τριών εισόδων



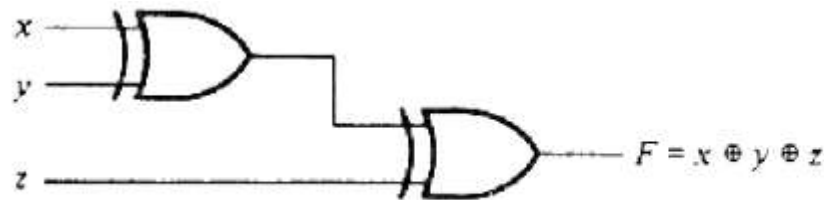
(β) Πύλη ΟΧΙ-ΚΑΙ (NAND)  
τριών εισόδων



(γ) Πύλες ΟΧΙ-ΚΑΙ σε σειρά

# Επέκταση σε περισσότερες Εισόδους

Οι πράξεις Αποκλειστικό-Η και ισοδυναμίας είναι αντιμεταθετικές και προσεταιριστικές.



(α) Χρησιμοποιώντας πύλες δύο-εισόδων



(β) Μία πύλη τριών εισόδων

$x$	$y$	$z$	$F$
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	1
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	0
1	1	0	0
1	1	1	1

(γ) Πίνακας αληθείας

Η συνάρτηση Αποκλειστικό-Η είναι περιττή συνάρτηση, δηλαδή ισούται με 1 εάν οι μεταβλητές εισόδου έχουν περιττό αριθμό άσπων.

Η συνάρτηση ισοδυναμίας είναι άρτια συνάρτηση, δηλαδή ισούται με 1 εάν οι μεταβλητές εισόδου έχουν άρτιο αριθμό άσπων.

# Ολοκληρωμένα Κυκλώματα

---

ICs { Συλλογή από πύλες διασυνδεδεμένες στο κύκλωμα  
Κεραμικό ή πλαστικό περίβλημα  
Ακροδέκτες (pins)

## *Επίπεδα Ολοκλήρωσης*

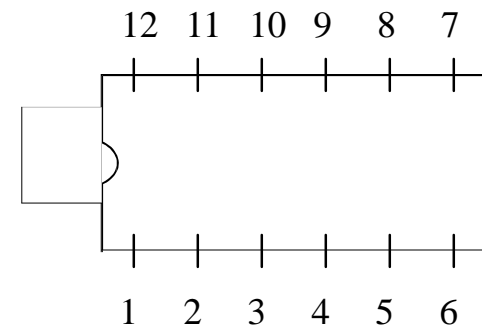
Μικρής Κλίμακας	<b>SSI:</b>	10 πύλες / chip
Μεσαίας Κλίμακας	<b>MSI:</b>	10-100 πύλες / chip
Μεγάλης Κλίμακας	<b>LSI:</b>	100 - μερικές χιλιάδες πύλες / chip
Πολύ Μεγάλης Κλίμακας	<b>VLSI:</b>	<1.000.000 πύλες / chip
Πάρα Πολύ Μεγάλης Κλίμακας	<b>ULSI:</b>	>1.000.000 πύλες / chip

# Ολοκληρωμένα Κυκλώματα

---

Οικογένειες ICs {  
TTL Transistor-Transistor Logic: Πρότυπη Λογική Οικογ.  
ECL Emitter-Coupled Logic: Υψηλή Ταχύτητα Λειτουργίας.  
MOS Metal Oxide Semiconductor: Υψηλή Πυκνότητα.  
CMOS Complementary MOS: Χαμηλή Κατανάλωση.

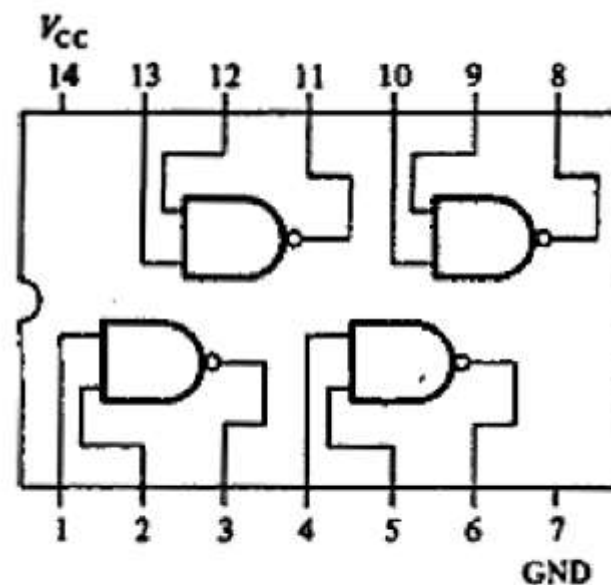
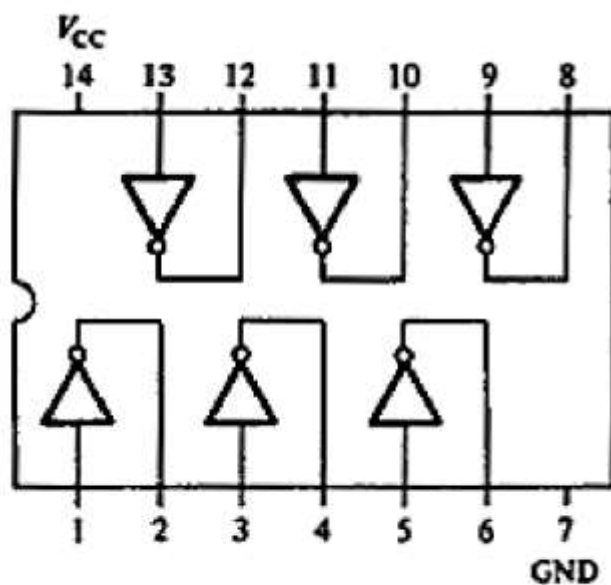
Χαρακτηριστικά {  
Ικανότητα Οδήγησης  
Κατανάλωση Ισχύος  
Καθυστέρηση Διάδοσης  
Περιθώριο Θορύβου



# Ολοκληρωμένα Κυκλώματα

TTL 5400: Πλατιά ζώνη θερμοκρασιών (Στρατιωτική Χρήση)

TTL 7400: Βιομηχανικές εφαρμογές





# 0AOKA11PCDFIEVa KuKAillflaTa

---

4ttupop£utpt'In.f\oytKnOtKoytvE•as TTL

---

l:ft.Qtc; TTL	IIQ66qta	llagaBELy a
Standard TTL	74	7486
Y\PTJAllt; 'tax1rtrrrac; TTL	74H	74H86
Xo.tJ.nA.i)r; LOI('Uor; TTL	74L	74L86
Schottky TTL	745	74586
XaJ.tnA.iJc; Loxuoc; Schottky TTL	74LS	74LS86
IIQOfIYJ.IEVa Schottky TTL	74AS	74AS86
IIQOfIYJ.IEVa XaJJ.f)A:f)lox;uOSchottky TTL	74ALS	74ALS86

---

# 0AOKA11PCDFlEVa KuKAillflaTa

---

DINAKAI 2-10

Aa(upopeItaptn AOVIKRS OaKoytVEIOS CMOS

---

ELQf CMOS	llQ68tJ.ta	TiaQabtLYf.IU
KAA<nxa CMOS	40	4009
Iti!J. ata OE Pins J.tE TTL	74C	74C04
Y"4'lltaxutllta xat ou at6. oE pins flE TIL	74HC	74HC04
Y'i"ltaxut,taxaL TJAtKtQtX0. aut.t ata flE TTL	74HCT	74HCT04

---